

Epidemiologische update COVID-19

RAG 05/10/2022

Op 21 januari 2022 heeft het Overlegcomité de coronabarometer als instrument voor communicatie en gestructureerde en proactieve beleidsvoorbereiding inzake sanitaire maatregelen goedgekeurd, waarbij drie beheersniveaus worden gebruikt. De indicatoren en drempels die de RAG hanteert voor de inschatting van de epidemiologische situatie en het bepalen van het beheersniveau worden hier beschreven.

Naast de specifieke drempels steunt de analyse van de epidemiologische situatie verder op een bredere evaluatie, waarbij kwalitatieve (bv. bestaan van clusters) en strategische (bv. teststrategie) indicatoren mee in rekening worden gebracht.

BELANGRIJKSTE VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

Er was de voorbije week opnieuw een toename voor bijna alle opgevolgde indicatoren.

De incidentie van aantal vastgestelde besmettingen stijgt bij de leeftijden van 20 jaar en ouder, daar waar er voor jongeren < 20 jaar een stabilisatie of lichte daling is. Dit moet wel geïnterpreteerd worden in een context van een hoger aantal testen bij de volwassenen, daar waar het aantal testen bij 10-19 jarigen gedaald is en bij de 0 tot 9-jarigen stabiel en laag blijft. De positiviteitsratio blijft bij kinderen en jongeren echter ook stabiel, in tegenstelling tot de oudere leeftijdsgroepen, waar de stijging in een context van toename van het aantal testen, wijst op meer besmettingen. Het virus lijkt momenteel dus vooral te circuleren bij de volwassenen. Vergeleken met de eerste Omikron golf (begin 2022), is de toename wel nog beperkt. De monitoring van het afvalwater toont ook aan dat de concentratie van het virus momenteel nog veel lager zijn dan tijdens deze golf, maar er is wel een toename.

Het aantal verkochte zelftesten neemt proportioneel sterker toe dan de stijging van het aantal testen die uitgevoerd worden door een zorgverlener (PCR of RAT), wat aan lijkt te tonen dat de bevolking sneller een zelftest doet bij symptomen, dan een arts of zorgverlener te contacteren. Dat blijkt ook uit het aantal raadplegingen bij een huisarts voor COVID-19, waar men een toename ziet de voorbije weken, maar veel minder dan in dezelfde periode een jaar geleden.

De ziekenhuisindicatoren zijn de voorbije week ook verder gestegen, waarbij algemene ziekenhuisbedden opnieuw snel ingenomen worden door COVID-patiënten. Naast opnames voor COVID-19 is er een even sterke stijging van patiënten met COVID-19, die opgenomen worden voor een andere reden, maar een positieve test hebben. Deze patiënten vragen ook extra zorg, door de te nemen voorzorgsmaatregelen om verder verspreiding in het ziekenhuis tegen te gaan.

Ook in de woonzorgcentra is er een toename van het aantal besmettingen (bij bewoners en personeel), het aantal hospitalisaties en het aantal clusters. Een herinvoering van het systematisch dragen van mondklappers voor bezoekers moet overwogen worden.

Momenteel kan de waargenomen toename van het aantal besmettingen en hospitalisaties verklaard worden door een seizoensgebonden effect en is deze niet te wijten aan een nieuwe variant. Maar er zijn recent een aantal nieuwe varianten opgedoken, en de impact hiervan op

de toekomstige circulatie van het virus is nog onzeker. Momenteel zijn er nog ook geen data beschikbaar over de ernst van de ziekte door deze varianten.

De RAG benadrukt nogmaals het belang om een hoge vaccinatieraad te bekomen, vooral bij personen van 65 jaar en ouder. Momenteel is de vaccinatiegraad voor een tweede booster vooral in Brussel nog onvoldoende (22%), en beperkter ook in Wallonië (36%).

Het beheersniveau bevindt zich op nationaal niveau nog steeds op niveau 2. De PR voor mensen met symptomen komt overeen met niveau 3, de incidentie van infecties en voor nieuwe ziekenhuisopnames bevinden zich op niveau 2, en de bezetting van bedden op ICU en het aantal huisartsconsultaties komen nog steeds overeen met niveau 1.

Besluit classificatie nationaal: beheersniveau 2 met stijgende trend voor het aantal besmettingen en voor de ziekenhuisindicatoren.

NATIONAAL

Indicatoren i.v.m. intensiteit

Het aantal vastgestelde nieuwe besmettingen is in de week van 25 september tot 1 oktober verder gestegen, met gemiddeld 2.857 nieuwe besmettingen per dag, vergeleken met 2.288 de week voordien (+25%). Het reproductiegetal (Rt) op basis van het aantal nieuwe besmettingen is licht gedaald, van 1,142 de week voordien tot 1,134.

De 14-daagse cumulatieve incidentie nationaal is ook verder gestegen, van 252/100.000 naar 313/100.000. Er was verder een stijging van de incidentie voor de leeftijdsgroepen van 20 jaar en ouder in alle regio's, met een gelijkaardige trend voor deze leeftijdsgroepen in Vlaanderen, en in Brussel en Wallonië vooral een toename voor de 40-64-jarigen en de personen van 65 jaar en ouder. Voor de jongere leeftijden (0 tot 9 en 10 tot 19-jarigen) is de trend stabiel tot licht dalen (vooral in Wallonië).

Het aantal uitgevoerde testen is ook verder gestegen, met in de week van 25 september tot 1 oktober gemiddeld 12.601 testen per dag, vergeleken met 11.700 de week voordien. De trend is verschillend per leeftijd. Voor de 10-19-jarigen was er nu een daling van het aantal testen, voor de 0-9 jarigen bleef de trend stabiel, en voor de leeftijdsgroepen van 20 jaar en meer was er een verdere toename.

Het aantal verkochte zelftesten in apotheken is in de periode van 25 september tot 1 oktober verder gestegen, waarbij er 77.987 testen¹ werden verkocht, vergeleken met ongeveer 65.000 de week daarvoor (Bron: APB & OPHACO). Het aantal gerapporteerde positieve zelftesten is in dezelfde periode ook verder gestegen, met een totaal van 1.707 testen, vergeleken met 1.400 de week voordien. Voor 1.606 personen werd een PCR-test uitgevoerd ter bevestiging, waarvan 89,0% een positieve PCR-test had (lichte stijging).

Ook de positiviteitsratio (PR) vertoont nu een stijgende trend, met in de week van 25 september tot 1 oktober een waarde van 23,3%, vergeleken met 20,2% de week daarvoor. Er is nog steeds een (sterk) verschillende trend per leeftijdsgroep. De PR is gestabiliseerd bij de 0 tot 19-jarigen (na een periode van daling), er is een lichte stijging voor de 20-39-jarigen, en een verdere sterke toename voor de leeftijdsgroepen van 40 tot 64 jaar en personen van 65 jaar

---

¹ Mogelijke onderschatting omdat de registratie op naam voor burgers zonder verhoogde terugbetaling geen verplichting is maar een aanbeveling. Preliminaire data, mogelijke vertraging op rapportering voor meest recente dagen.

en ouder. De trend voor de PR is vergelijkbaar voor personen met en zonder symptomen, en tussen alle regio's.

Het aantal contacten met een huisarts voor vermoeden van COVID-19 is in week 39 verder licht toegenomen, met nationaal gemiddeld 39 contacten per 100.000 inwoners per dag, vergeleken met 36/100.000 de week voordien (Bron: huisartsen Barometer). Er is een toename in alle regio's. De indicator komt in Vlaanderen en Brussel nog steeds overeen met beheersniveau 1 en in Wallonië met beheersniveau 2.

Het aantal consultaties voor griepaal syndroom (ILI), gemeld door het netwerk van huisartsenpeilpraktijken, bleef stabiel (statistisch niet significante toename van 143 naar 159 consultaties per 100 000 inwoners).

De ervaren werkbelasting voor vermoeden van COVID-19 bleef globaal stabiel, waarbij 31% van de artsen deze als hoog of zeer hoog achtten (vergeleken met 28% week voordien).

Indicatoren i.v.m. ernst

Het aantal nieuwe ziekenhuisopnames voor COVID-19 is in de week van 28 september tot 4 oktober ook verder gestegen, met gemiddeld 98 opnames per dag, vergeleken met 77 de week ervoor (+27%). De laatste dagen is de stijging wel minder snel, en het reproductiegetal (Rt) gebaseerd op het aantal nieuwe hospitalisaties is licht gedaald, van 1,222 naar 1,150, maar is nog steeds hoger dan 1. Het INLA predictiemodel voor het aantal nieuwe hospitalisaties voor de komende twee weken vertoont verder een licht toenemende trend (het GAM-model is deze week niet beschikbaar).

Het aantal ziekenhuisbedden ingenomen door COVID-19 patiënten is ook verder toegenomen, met 1,352 algemene bedden (+38%) en 65 ingenomen ICU bedden (+10%). Er was een sterke toename van het aantal opnames op ICU, maar parallel waren er ook een hoog aantal ontslagen patiënten, waardoor de stijging van het aantal ingenomen bedden beperkt bleef.

Het aantal ziekenhuisopnames voor COVID-19 en het aantal opnames met COVID-19 (d.w.z. opnames om een andere reden maar met een positieve COVID-19-test) evolueren verder met dezelfde trend, wat een aanwijzing is van de sterkere circulatie van het virus. Meer informatie over de surveillance in ziekenhuizen is beschikbaar in een wekelijks rapport.

Het aantal overlijdens is in week 39 nu licht toegenomen, met een totaal van 28 geregistreerde sterfgevallen (niet geconsolideerde data), vergeleken met 23 de week voordien, variërend van 3 tot 6 per dag. De aantallen blijven echter laag. Het sterftecijfer bedroeg 0,24/100.000 inwoners in België, 0,25/100.000 in Wallonië (lichte toename), 0,25/100.000 in Vlaanderen (toename) en 0,16/100.000 in Brussel (stabilisatie).

Andere indicatoren

De vaccinatiegraad voor de tweede booster dosis is verder gestegen en bedraagt 23,3% bij mensen van 18 jaar en ouder (vergeleken met 17,5% vorige week) en 56,8% bij mensen van 65 jaar en ouder (tegenover 48,5% vorige week). Er is nog steeds een belangrijk regionaal verschil, waarbij de vaccinatiegraad voor 65-plussers respectievelijk 21,8%, 35,6% en 71,4% is in het Brussels Gewest, Wallonië en Vlaanderen.

De waarden voor de indicatoren voor de opvolging van de epidemiologische situatie in de woonzorgcentra (WZC) zijn in week 39 verder gestegen. Er was nationaal een toename voor zowel het aantal besmettingen bij bewoners, het aantal hospitalisaties en het aantal besmettingen bij personeelsleden. De participatiegraad blijft globaal laag (56% in Vlaanderen, 59% in Wallonië, 23% in Brussel en 22% in de Duitstalige Gemeenschap), wat een impact kan

hebben op de interpretatie van de cijfers. In week 39 werden er tot nu toe 42 nieuwe mogelijke clusters² gerapporteerd (voorlopige gegevens, vergeleken met 24 clusters in week 38). Één percent van de deelnemende WZC meldde een grote cluster (ten minste 10 gevallen onder de bewoners), stabiel vergeleken met de week voordien. Zie het [dashboard](#) voor meer details

Omdat er geen maatregelen meer zijn voor contacten van een positief geval in het onderwijs en er bijgevolg geen tussenkomst meer is van CLB/PSE-teams, worden er geen gegevens meer weergegeven voor het [onderwijs](#). De verschillende indicatoren (besmettingen, aantal tests, PR) worden opgevolgd aan de hand van de algemene gegevens, specifiek voor de schoolgaande leeftijdsgroepen.

De [surveillance op afvalwater](#) aan de hand van drie opgevolgde indicatoren³ toont dat de virale concentraties verder licht blijven stijgen, maar momenteel nog relatief laag zijn. Op basis van de resultaten van 28 september voor de 42 opgevolgde zuiveringsinstallaties⁴ vertoonden 22 gebieden een alert voor de indicator "Stijgende trend" (vergeleken met 21 de week voordien), 8 gebieden voor de indicator "Snelle toename" (vergeleken met 11 de week ervoor) en 1 gebied voor de indicator "Hoge virus circulatie" (vergeleken met geen de voorbije weken). Zeven provincies/regio's voldeden aan de indicator "Stijgende trend": Brussel, Henegouwen, Luik, Namen, Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen (deze laatste voor de derde week op rij). Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen hadden een alert voor "Snelle toename". Dit betekent dat beide provincies een alert hadden voor 2 van de 3 indicatoren. Meer informatie over de methodologie en de analyse van de resultaten is te vinden in een [wekelijks verslag](#).

In de periode van 19 september tot 2 oktober 2022 werden er in totaal 686 stalen geanalyseerd in het kader van de baseline surveillance van [circulerende varianten](#). De Omikron-variant subtype BA.5 is nog steeds de dominante variant (91% van de geanalyseerde stalen, stabiel); BA.4 vertegenwoordigt 7% van de geanalyseerde stalen (stabiel) en BA.2.75 1% (lichte daling). Maar er is een snelle evolutie van de situatie, met de recente opkomst van verschillende andere varianten, die de mogelijkheid hebben om de huidig circulerende stammen te vervangen. Hiertoe behoren oa. de Omikron subtypes BA.2.75.2, BQ.1/BQ1.1, BA.2.3.20, of BA.4.6⁵. In België lijkt de intitiële stijging van BA.2.75 zich niet verder te zetten, waarbij BQ.1/BQ.1.1 de plaats lijkt in te nemen, met een verdubbeling van de proportie van BQ.1 elke week. De absolute aantallen zijn wel nog laag.

In het Verenigd Koninkrijk en andere Europese landen wordt ook een toename van het aantal gevallen door de BQ.1/BQ.1.1-variant waargenomen⁶. In Nederland lijken de subtypes BA.4.6 en BA.2.75 toe te nemen⁷.

Meer informatie is beschikbaar op de [website van het NRC](#).

---

² Het gaat om mogelijke clusters omdat deze theoretisch gedetecteerd werden op basis van de data uit de surveillance. Er is een onderzoek van de uitbraak nodig om dit te bevestigen in de praktijk.

³ De surveillance volgt de evolutie van de concentratie van het SARS-CoV-2-virus in het afvalwater. De indicator "Hoge circulatie" geeft de gebieden aan waar de gemeten virusconcentraties hoog zijn (ten minste de helft van de maximumwaarde die in de vijfde golf werd geregistreerd). De indicator "Snelle toename" heeft betrekking op de zones waar de gemeten virusconcentratie in de afgelopen week snel is toegenomen (stijging met meer dan 70% over de laatste 7 dagen). De indicator "Stijgende trend" geeft de bekkens aan waar de virusconcentraties over de laatste 14 dagen meer dan 6 dagen is toegenomen.

⁴ Als gevolg van de overstromingen in juli is de waterzuiveringsinstallatie van Wegnez (Verviers) nog steeds buiten werking. Dit gebied is daarom momenteel niet opgenomen in de surveillance. Wegens technische problemen zijn er op 14 september geen monsters genomen in de lagere Waver (Dyle) en de Hain-vallei (L'Orchis).

⁵ <https://www.science.org/content/article/big-covid-19-waves-may-be-coming-new-omicron-strains-suggest>

⁶ <https://www.nature.com/articles/d41586-022-03157-x>

⁷ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/virus/varianten>

PROVINCIES

Indicatoren met betrekking tot het aantal besmettingen (zie overzicht pagina 6).

De 14-daagse cumulatieve incidentie van het aantal gevallen is in alle provincies/regio's verder gestegen, en komt nu overal overeen met het beheersniveau 2 (>200/100.000). Ook het aantal gevallen van de laatste 7 dagen is overal verder gestegen. De Rt op basis van infecties stabiliseerde wel of daalde in verschillende provincies, maar niet in Waals-Brabant, Henegouwen, Namen en Limburg, waar er nog een stijging was. Het aantal uitgevoerde tests is ook in alle provincies/regio's verder toegenomen, behalve in Brussel (stabiel). De PR voor symptomatische personen is overal gestegen, met waarden die variëren van 24,8% (Antwerpen) tot 35,2% (Luxemburg).

Indicatoren met betrekking tot ziekenhuisopnames

De 7-daagse incidentie van hospitalisaties is in de meeste provincies/regio's verder gestegen, behalve in Waals-Brabant, Antwerpen en West-Vlaanderen, waar er een stabilisatie of daling was. Het aantal ingenomen bedden op intensieve zorgen blijft overal laag.

De beheersniveaus op provinciaal niveau blijven deze week ongewijzigd.

GEMEENTEN

Het aantal gemeenten met een alert is de afgelopen week opnieuw licht gestegen, met 79 gemeenten (vergeleken met 52 de week voordien), verspreid over alle provincies.

De hoogste incidenties worden nog steeds waargenomen in de provincie Luxemburg en in de Duitstalige Gemeenschap.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

Emmanuel André (KULeuven), Caroline Boulouffe (AViQ), Géraldine De Muylder (Sciensano), Aurélie Detollenaere (COCOM), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Niel Hens (UHasselt), Sanne Lenaerts (FOD Volksgezondheid), Tinne Lernout (Sciensano), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Jorgen Stassijns (Sciensano), Giulietta Stefani (Sciensano), Greet Van Kersschaever (Domus Medica), Steven Van Gucht (Sciensano), Marc Van Ranst (KULeuven).

Periode 25/09-01/10/2022	Besmettingen 14d incidentie per 100.000	% Wijziging Gevallen (7d)	Aantal testen/ 100.000	Rt infecties	PR sympto matische gevallen	Hospitalisaties 7d incidentie per 100.000 ⁸	ICU bezetting	Verdubbelings/ halveringstijd nieuwe hospitalisaties	Beheers- niveau
België	313	+25%	766	1,134	28,3%	5,7	3%	20	2
Antwerpen	343	+20%	827	1,109	24,8%	3,9	4%	63	2
Henegouwen	267	+24%	699	1,134	26,6%	6,8	3%	33	2
Limburg	341	+42%	723	1,227	32,4%	4,8	3%	11	2
Luik	268	+23%	629	1,128	29,3%	9,9	3%	13	2
Luxemburg	478	+24%	823	1,124	35,2%	2,4	2%	7	1
Namen	415	+25%	825	1,135	30,6%	6,4	2%	8	2
Oost-Vlaanderen	299	+32%	819	1,173	27,7%	6,1	3%	10	2
Vlaams-Brabant	349	+30%	793	1,154	30,7%	3,3	6%	4	1
Waals-Brabant	363	+35%	834	1,174	30,5%	1,2	4%	-14	1
West-Vlaanderen	302	+9%	827	1,043	29,5%	7,5	3%	-119	2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	207	+23%	686	1,109	24,9%	5,7	4%	-78	2
Duitstalige Gemeenschap	489	+33%	801	1,211	NA	11,5	NA	NA	2

⁸ Resultaten voor week 39, van 26 september tot 2 oktober 2022.